

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare : Miercuri, Vineri și Duminică.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:
Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.
Pentru România și străinătate:
Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.
Abonamentele se plătesc înainte.

Redacția și administrația:

Strada Stefaniei Nr. 13.
Un număr costă 20 bani.

INSERȚIUNILE:

Un rind peti sau spațiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului costă girul de peti 50 bani.

Prenumerățiunile și inseratele se primesc la administrație, strada Stefaniei Nr. 13.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

„Trăim într'o lume de mișei“!

Răspuns la atacurile așanumitei prese democratice, contra părintelui Ambrosie Gribovici.

Încă nu s'a molcomit bine indignarea, ce a produs'o impertinentul atac alui Florică Lupu la adresa onestității vicepreședintelui pe lângă tribunalul din Suceavă, dl Atanasie Pridie, încă să mai resimte pretutindeni nespusa iritare, ce a provocat-o infamia acestei agresivități fără seamăn în toate cercurile, ce știu să aprecieze valoarea unor atari știri tendențioase și eată, că presa așanumită democrată și-a ales pe un altul din rîndurile noastre pentru a-l pingări în obiceiuitul ei fel ordinar.

Deastădată e membrul partidului nostru, părintele Ambrosie Gribovici, pe care îl inculpă de tradare de neam, îl pune în rînd cu nemernicul Ephialtes, îndreptîndu-se cătră Romînia adevărați a-și ascunde față înaintea acestui bărbat și înaintea faptei ce a comis-o.

Cine citește acest articol în jurnalul german »Wahrheit« și reproducerea lui în »V. P.« ar pute fi aproape dispus să creadă că păr. Gribovici ar fi comis într'adevăr

unul din cele mai uricioase acte, căci astfel se prezintă în aceste jurnale, cele ce le-a făcut părintele Gribovici.

Așanumiții democrați sînt într'adevăr cei mai veritabili pictori, cînd e vorba a mînji cu tină vre-o personalitate din tabăra contrară, ce se manifestă cit ceva în viața publică.

»Voința poporului«, acest jurnal revolver de cel mai ordinar calibru, această scursură greșoasă a presei locale, aceasta creatură a celor mai bestiale îndemnuri, precum le pot nutri numai niște oameni cu niște caractere infecte ca cele ale unui Floarea Lupu și Aurel Onciul, acest jurnal nu are îndeocomun o altă chemare, decît a se năpusti asemenea unei fiare selbatice asupra tuturor, ce nu se supun orbiș marilor Romîni (ce hohot riseră dracii) Dr. Lupu și Aurel Onciul sau se încumătă chiar a denunța lumii, că aceste două deplorable ființe rătăcite a poporului Romîn au adus neamul nostru la marginea prăpastiei și că i-or da și lovitura de moarte.

Pentru D-zeu! Ce a păcătuit părintele Gribovici, despre care se știe, că se bucură pretutindeni de cea mai mare simpatie, pentru că presa democrată să rădice un urlet atît de îngrozitor și să aște toate

feriile infernului asupra capului său?

Se știe în toate locurile, că îndeosebi în ocolul Humorului s'a dat o luptă electorală nemaipomenită.

Era vorba să se extirpeze odată pentru totdeauna din vieța politică dăunăciosul Aurel Onciul, și s'a luptat deci cu cea mai potențată încordare a forțelor fizice și materiale.

Că au trebuit să urmeze lucrurile astfel, pentru a putea intra măcar întrucitva în concurență cu Onciul, rezultă și din propria lui aserțiune, unde a susținut, că aceasta alegere să-l fi costat mult peste 100.000 cor.

Partidul național intrase pentru aceste alegeri în legătură fățișă cu cel al ovreilor. La agitația electorală pentru candidatul partidului național, a luat parte activă și secretarul Drach.

De care isvoare s'a folosit el, aceasta nu a spus-o și drept zis, nici nu-i era scris pe frunte.

Cînd turbă o luptă electorală cu atîta vehemență și se înalță valurile ei pînă la necrezut, e binevenit orice sprijin și a respinge concursul secretarului Drach am avut cu atît mai puțin motiv, deoarece il socoteam de om de încredere al Ovreilor, cu cari, dupăcum am zis, in-

traserăm în alianță pentru aceasta campanie.

Ce a urmat apoi, se explică de sine.

Drach avea trebuință de 2500 de coroane, la cari credea a se pute aștepta fără a le avea însă momentau la îndămină. Pentru a pute dispune asupra lor, el a esmis un accept, pentru care și-a fost exoperat girul părintelui Gribovici, asigurîndu-l *verbis expressis*, că nu-i va rezulta din acest giro nici o pagubă materială.

Presupunem, că o va înțelege orișicine: secretarul Drach nu a putut să solicite în acest caz girul d-lui Lupu sau cel al d-lui Onciul.

Secretarul Drach a luat toți banii lichidați la sine și a operat cu ei independent, duprecum ia fost socotînța.

Nehonorînd apoi Drach la data scadenței în 1 Faur 1908 zisul accept, părintele Gribovici, ca girant, a fost nevoit să rescumpere sinetul și să se regreseze acum cătră secretarul Drach.

Toate aceste reesă la evidență din pira ce a intentat-o păr. Gribovici contra secretarului Drach și din provocațiunea cambială a tribunalului din Suceavă de dto 25 Faur 1908 Nr. Cw. 563/1/8.

Contra acestei provocațiuni, înaintase Drach recurs, susținînd că păr.

FOIȚA.

Nenoroc.

»Minodora, Minodora,
Auziai șoptînd, cînd hora
Incepea... De dragul meu,
Vineau domni din țări străine,
Să mă vadă, și ori cine
Întreba, acui sint eu.

O, Virvara, ard'o focu,
Ea mi-a stîns în sat norocu —
Știu, că nu m'oi mărita:
Mă vorbesc atîtea slute,
Toate fetele stătute,
Că nu știu acul purta...

Un' aș vrea să văd din ele
Cum coasă cu găurele
Și cum face minecari!
La joc nu-s la noi altițe
Și cameșă cu betițe
Nici nu văd pe fete mari.

Pe catrința mea cea bună
Ard, cum ard pe nopți cu lună,
Licuricii pe pămînt,

Fluturii de pe tarabă;
Că multor n'apar detreabă.
Fluturii devină sint....

Scorturi am și am mindire,
Toate-alese pe cinci fire,
După cot și după lat.
Am ștergare fără samă
Și năfrămi peste naframă
Și-un ogor ca nime'n sat.

Vrăjitorii, cărturarii,
Spun, că de lega-voi pari
De Andrei în felul lor,
In spre casă-'mi va abate
Un draguț, ce'n noue sate
E cel mai voinic fecior.*

Plinge Minodora, plinge
Și 'mplind cofele stînge
Cătră casă pe cărări. —
Jalnic murmura părăul,
Din tufiș ascuns flacăul
Ascultase-a ei muștrări...

Sus pe cer străluce luna,
Stele una cite una

In albastrele zări ard. —
Minodora ginditoare
Cu ochi plîși, legați cu-o floare
Se apropie de gard.

Cu costița ei cea neagră
Noue lasă, unu-l leagă
Dintre pari; pe unul drept
Il desmiardă și-i tot spune:
»Of, băiet din zile bune,
Ii demult decînd te-aștept.«

Cînd alt par să lege prinde,
De mijloc o și cuprinde
Cineva și-o ține sus.
»Tu ești, Sandule, mă lasă,
Demult nu mi-ai fost in casă,
Dar' pe strîns tot te-am prepus!«

Negrii ochi cînd își desleagă
Uită-și fata vorba dragă;
Era Niță, alt fecior,
Cel, ce'ntr'u'n tîrziu de noapte
Ascultase-a sale șoapte,
Cînd plîngea lingă isvor.

A iubit'o Niț'o vară;
Dar' de-a satului ocară

S'a tot dus peste hotar —
Fata 'n urma lui suspină,
Blastămind într'a'n grădină
Și tot leag' un verde par....

Niță Sinzieană.

Revederea.

Ear' dacă tu m-ai părăsit,
Eu nu am fost devină —:
Și fluturul neconținut
Abate spre lumină —

Dar' poate astfel țî-a tost dat,
Ca să te duci in lume,
Ear eu, de dorul tău legat,
Tot te-am chemat pe nume —

Și într'o zi ai apărut,
O rîndunică'n țară,
Și'n pieptul meu s'a desfăcut
Un dor de primăvară —

Tu ca o zîină din povești
Ești-mi-ai în cale —;
Dar' cînd mi-ai spus că mă iubești,
Amar am plîns de jale...
Hatna 20 Marte 1908.

Kalmucki.

Gribovici l-ar fi desobligat de asigurarea, ce i-a dat-o în ziua de 4 Faur 1908, ceea ce însă nu corespunde adevărului. La pertractarea din 25 Faur 1908 s'au învoit părțile litigante într'acolo, că Drach și-a retras nemotivatul său recurs pecind păr. Gribovici i-a conces un moratoriu pînă'n ziua de 15 April 1908.

Cu dl Vasilco nu am avut nici pe față nici pe ascuns vre o legătură și nici nu s'a făcut cîndva mențiune, că ar fi pus dînsul la dispoziție oarecari bani pentru alegerea din ocolul Humorului.

Astfel stă afacerea și recomandăm deci autorului acelor articole agresive, care are poate cea mai puțină cauză a-l face pe moralistul în țară, dar în același timp și d-lui Lupu precum și celorlalți clicari așanumiți democrați ca să-și zvințeze vîlul de pe nerușinatul lor obraz și atunci vor recunoaște în persoana părintelui Gribovici un preot de toată cinstea, un bărbat de convingere și om hotărît, care stă turnuri de înalt asupra unui infect ca Cuparencu și mii de ori mai înalt asupra bătăranosului și hapsinului Dr. Blîndu.

Acuma să ni fie ertat a ne ocupa nițel și cu modul de luptă în tabăra așanumită democrație.

Acest drept nu ni se va pute dezice cu atît mai mult, deoarece clicarii democrați s'au încumătat a exercita o critică atît de severă față de noi și trebuie deci să concedăm că o putem face și noi față de ei.

Cu același domn Coco Vasilco, a cărui presupuse relațiuni cu partidul nostru ni să reproșează atît de adese, a contractat președintele dela banca țării, dl Dr. Lupu, care a adus soartea țării noastre pe un povornîș înspăimîntător și de care nu se poate disbăra bietul nostru popor, un pact formal și și-au garantat reciproc sprijinirea lui Cuparencu pe de o parte și alui Spenul pe de altă parte.

Pe baza înțelegerii avute s'au înfruptat clicarii democrați — este cu desăvîrșire irelevant ori de chiar Florică Lupu sau Cuparencu — dela același domn Coco Vasilco, cu subsidie grase rădicate în bani numerari (15.000).

Și acum îndreptăm ascuțișul încontra lor și întrebăm: nu este oare aceasta trădare de neam dacă se încearcă a exopera cu sprijinul lui Coco Vasilco alegerea unui om, care poate că are ceva cunoștințe în silvicultură, în adunări populare însă știe să impună mai puțin prin o predare nimerită și argumente temeinice, decît prin vehemența organului propriu, unui om, a cărui viață particulară a dat anză la multe bătăneli și care la tot cazul nu este apt a servi drept exemplu, cărui însă îi lipsesc cu desăvîrșire cele mai primare condițiuni pentru dignitatea unui mandatar al poporului și anume: »facul-

tățile intelectuale, o privire mai largă, o cultură generală, precum și nobleța în sentimentele, ce le nutrește.

Judece toată suflarea romînească, dacă e moral ași procura pentru un atare scop, pentru a-l scoate deputat pe un astfel de bărbat incapabil și neapt și tocmai din aceste motive, om bine văzut d-lui Coco Vasilco, bani de agitație dela acesta din urmă, un pronunțat și recunoscut dușman al întregului nostru neam.

Desigur nu; și nu poate să fie Romîn de bine, care să nu-și ascundă fața înaintea unui Dr. Lupu cu toți clicarii săi, cari s'au lăsat ademeniți lo o atare faptă criminală.

Asămînînd acum cele, ce lea comis părintele Gribovici, dupăcum le-am desfășurat conform sfintului adevăr, cu procedura, ce a observat'o clică așa numită democrație, atunci se impune pentru fiște cine cu judecată curată convingerea, că părintele Gribovici nici nu a păcătuit cu nimic și că nici nu a comis ceva imoral, pecind clicarii democrați s'au făcut culpabili de cea mai obraznică imorală, de cea mai ticăloasă trădare ale intereselor noastre naționale.

Cine are unt pe cap să nu pășiască în fața soarelui și minciunile fie ele cît de iscusite au, după o zicală veche, picioare prea scurte.

Dar ele precum și denaturarea întimplărilor publice sînt principiile conducătoare ale presei așanumite, democate și deci valorile ei infecte nu pot să străbată pînă la onestitatea unor bărbați ca Dr. Saghin, At. Pridie, Dr. Teodor Tarnavski, Grigori Halip etc etc. Cu aceasta rămîne să socotească și părintele Gribovici.

Sînția Sa să se mîngie cu faptul, că toată publicitatea e prea convinsă de nemărginita sa onestitate și că în corecta ei judecată știe să aprecieze atacurile, ce le-a îndurat Sînția Sa dela clicarii așanumiți democrați după adevărata lor valoare:

Pîngăririi intenționate prin denaturare de fapte cu mizera tendință, a trage în noroi o personalitate respectabilă și a o îngrețoșa dela orice manifestare în viața publică, pentruca să-și poată face clicarii nesațioși așa numiți democrați, mendrele lor.

Ce privește pe acest pîrbat calculațiunile scîrnavale ale așanumiților democrați vor rămîne de rușine.

Un caz de tot regretabil.

Una din instituțiunile bisericesti vechi, care s'a păstrat în biserică noastră pînă în prezent, este patronatul, o instituțiune, care ca o tristă remășiță a unui timp trecut, în zilele noastre a ajuns să fie o sarcină grea, atît pentru individul, care exercită acest patronat, cît și pentru comunitatea bisericăscă, în »favorul« căreia el este exercitat.

Nu este chemarea jurnatului nostru să se pronunțe, întrucît este aceasta instituțiune îndreptățită să mai existe; urmările însă, ce le cauzează ea, sîntem, credem, îndreptățiti a le discuta, deoarece ele ne privesc în

această măsură pre toți fiii bisericii noastre.

Unul din cele mai esențiale drepturi, care involvează patronatul, este dreptul »patronatului« de a prezenta la vacanță în postul de paroch indvidul, care-i venit la socoteală.

Că în urma acestui »drept« trebuie să prorrină — și provin destul de ades — abuzuri, e lucru firesc și bazat pe natura omenească de a căuta protecțiune și de a fi accesibil pentru lingușiri, ba chiar și pentru mituiri.

Vor fi destui preoți în dieceza noastră, cari vor ști spune un cîntec despre ocupări de posturi de parochi prin »patroni«, cari a stîrnit cea mai rîforoasă indignare. Preste aceste cazuri scîrboase s'a trecut însă cu toată mahnirea și indignarea destul de repede la ordinea zilei, neîndrăznind nimine să critice în publicitate aceste prezentări scandalozose de frică, să nu jignească starea întreagă a celor, căror li compete dreptul de patron, proprietarilor de moșii.

Dar cazul care e pe cale să se petreacă acuma la noi în Bucovina, e atît de șandalos și mișelesc, încît nu-l putem trece cu vederea, ci trebuie să-l aducem la cunoștință publică și să solicităm sprijinul întregii dieceze gr. or. spre împiedecarea lui, dacă nu vom să ne facem pentru totdeauna ridicoli înaintea lumii întregi.

E vorba de ocuparea parochiei Udești din districtul Suceavă.

Moșia Udești este proprietatea principelui M. Sturdza din România. Ca proprietar al acestei moșii frumoase, dreptul pentru prezentarea parochului la această parochie îi compete principelui Sturdza. Trăind el însă departe de Bucovina, și mai avînd încă și o altă moșie în apropierea acesteia, moșia Bosanci, pentru purtarea agendelor, ce rezultă din economia acestor moșii, d-sa și-a tocmît un gerent, pe care l'a înzestrat cu o procură generală.

În virtutea acestei procuri gerentul actual are de exercitat și toate sarcinile și drepturile, ce sînt legate de patronat, prin urmare și dreptul de a prezenta la parochia vacantă parochul, care-i va veni d-sale la socoteală.

Și fiind gerentul actual un jidov, avocatul Dr. Finkler din Suceavă, am ajuns timpul, că postul de paroch din această comună, să fie conferit de un jidov.

Ce timpuri am ajuns!

Nu ne îndoim de onestitatea avocatului Finkler și nu presupunem, că d-sa în exercitarea dreptului, ce-i compete în urma procurii, ce a primit-o, se va lăsa condus de momente, cari i-ar putea aduce oarecare folos material; nici nu presupunem, cu toate că ni-a venit la cunoștință așa ceva, că se vor afla preoți, cari spre a fi prezentați vor solicita »bunăvoînța« d-lui Finkler;

dar nu putem permite, că în afacerile noastre interne bisericesti să se amestece un străin, un individ, care nici nu e creștin.

Nici nu-l vom trage la răspundere pe dl Dr. Finkler pentru exercitarea procurii sale, pe care a primit-o în urma încrederii, de care se bucură la principele Sturdza.

Dar noi sîntem măhnîți și indignați, că tocmai un principe român ni face nouă o rușine atît de mare.

Dacă d-sa nu simte nimică pentru noi și biserică noastră; dacă d-sale nu-i pasă, ce păstor sufletesc îi va conduce turma credincioșilor de pe moșia sa: dacă d-sa nu are nici un interes pentru prosperarea bisericii și legii, la care aparține și d-sa măcar să ne scutească de cazul acesta nemaipomenit, de rușinea asta mare, că parochul la aceasta parochie să fie prezentat de un Jidov fie acesta și caracterul cel mai întregu.

Îndească-să d-sa la cazul contrar ori de vor permite Jidovii ca un creștin să ia oarecare ingerență asupra așezării postului unui rabin jidovesc.

Dacă principele Sturdza nu vrea să exercite personal dreptul de a prezenta parochul acestei parochii, însărcineze cu acest lucru pe I. P. S. Sa Metropolitanul nostru, sau ori și pe care alt creștin, dar să ne cruțe pentru acest caz cu Dr. Finkler dacă nu vrea să aducă asupra moșiei sale cea mai grea cumpănă. De va gîndi d-sa cîtuș de puțin la urmările ce ar rezulta pentru morala acestei comune din prezentarea parochului prin jidovul Finkler, nu ne îndoim că se va grăbi să dispună cele necesare pentru a încunjiura o jignire a sentimentelor noastre creștine, lucru pentru care-i vom fi mulțămitori.

Atragem atențiunea ven. Consistoriului asupra acestui caz cu înzistentă rugare, ca întru delăturarea unei jigniri ale sentimentelor noastre creștinești să ia de cu bună vreme măsurile necesare.

Noi din partea noastră, acest caz nu-l vom pierde din vedere.

Alt paș spre bine.

Patru bunuri scumpe ni-au lăsat străbunii noștri ca moștenire, ca să putem trăi, lupta și muri mulțămîți pe acele plaiuri, pe cari s'au născut și-au trăit, s'au luptat și-au murit și ei singuri pentru fericirea celor remași în urmă. Acele bunuri sînt: moșia, limba, credința și datinele. Aceste fac stavila între existența și stingerea unui popor în mijlocul altor popoare. Dacă ne întrebăm, ori de păstrăm noi aceste bunuri cu sfințenie, atunci nu cred, că am fi în stare să ni dăm un răspuns afirmativ. Moșia noastră se află deja în cea mai mare parte în mini străine, limba ni-i izgonită din palate și numai cu greu își mai află adăpost în bordeile dela țară, credința ni-i sgduită din temelii,

Mulțămită publică.

Din incidentul trecerii la cele eterne e scumpului meu tată

GEORGI AVRAM

cantor și agricultor în Todirești

s'a arătat față de repăosat atita simpatie și părere de rău, încit imi este imposibil a mulțami cuvenit fiecărui prieten și cunoscut. — Primească deci toți, cari în persoană sau scrisual au dat expresie de durere și au onorat pe repăusat cu prezența lor la ultima petrecere, ce i-s'a făcut, pe calea aceasta cea mai adincă mulțămită. — În deosebi exprim cea mai mare mulțămă prea onorațiilor preoți, cari au condus remășițele pămîntene ale repausatului la locul de odihnire, onoratului corp profesoral dela institul pedagogic din Cernăuț în frunte cu dl director C. Kuschniriuk și tuturor colegilor, amicilor și cunoscuților.

Cernăuț, în Martie 1908.

Ion G. Avram.

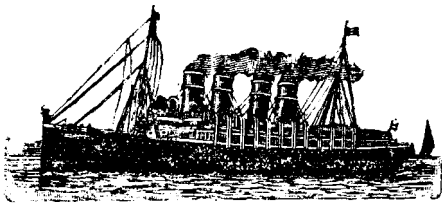
14

14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14

14

La Canada și America

direct și fără a se sui pe altă corabie

transportează cel mai
repede și mai bine
Biroul de călătorietransportează cel mai
repede și mai bine
Biroul de călătorie**„GLOBUS”****M. FEUERSTEIN**

concesionat de înaltul guvern i. r. al țării

Cernăuț, strada primăriei No. 14.

Nu cumpărați bilete de călătorie mai înainte de ce vă informați la biroul de călătorie „Globus”.

Luați seama la Numărul 14 din strada Primăriei (Rathausstrasse No. 14), că numai acolo se află Biroul de călătorie „Globus”.

14

14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14

14

Furnisor al curții imp. și reg.

Etablissement I. rang.

:: **Fabrica: Brünn** ::

Telefon-Nr. 575 și 213.

Furnisor al curții reg. romine.

Etablissement I. rang.

:: **Fabrica: Brünn** ::

Telefon-Nr. 275 și 213.

Sigismund Fluss

i. și r. colorit aulic, de artă Appretur și spălări chimice.

Pentru garderobe de domni, dame și copii, perdele și stoffe de tot felul întregi sau în bucați.

Depoul de fabrică: Cernăuț, strada domnească Nr. 13

(în casa i. r. băncii ipotecare private galițiene)

Specialitate: **Colorit de straie de mătășă și pene de struț.** Specialitate: **Sistemul Fluss face totul nou!**

Etablissement foarte mare de bransa aceasta în Galiția, Bohemia, Moravia și Silesia.

Poftesc din cauza abuzului să vă interesați de firma mea.

Demiduri din provința se săvîrșesc cu mare acurateță și cu prețurile cele mai moderate.

HALA DE VÎNZARE

instalată în casele Beck

strada crinilor No. 3

aduce la cunoștință, că berea excelentă de **Export** și **Bock**, fabricată în berăria **S. Rudich din Rădăuț**, depusă în sticle originale, înfundate în pivnițele berăriei, se va vinde de acum înainte în această hală

||| **cu 20 bani** 1 sticlă de bere **Export** |||
||| **„ 22 ” ” ” ” ”** **Bock.** |||

La cerere această bere se va furniza și în locuințe tot cu aceleași prețuri. Asemenea își permite hala a atrage atențiunea p. t. publicului asupra **rachiului excelent pentru masă**, care este garantat liber de orice oloi.